ABONNEMENTS

Annonces Légales

Annonces Commerciales

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 255
Ngày thứ tư
25 Février 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 99/2

BẢN QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 224

GIÁ BÁN

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư để gửi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

MỘT TIN DỒN LẮM

Từ khi quan Toàn-quyền Merlin đi phái-bộ Nhựt-bổn, đến nay ông hoàng Yagamata Nhựt-bổn đi phái-bộ Đông-Pháp; ấy cũng vì cái vấn-đề quốc-hội gino-tế ấy, mà quốc-dân ta nổi lên một làn dư-luận, rất là náo-nhiệt xôn-xao; kẻ thì nói Chánh-phủ Đại-Pháp hứa cho người Nhựt thực-dân ở xứ ta đây; người thì nói hai nước ký thương-ước cho những hàng-hóa Nhựt-bổn nhập-cảng rất nhẹ.

Khi không ai khéo đặt điều cho ai!.. Những tin đồn ấy không những là tin đồn bậy, không có gì làm bằng-cớ hiển-nhiên; mà những kẻ nghe tin đồn ấy, lại là những kẻ không biết suy xa xét kỹ, thấy xôi ử xôi; thấy thịt ử thịt: không biết người mà lại không biết cả mình!..

Thế-kỷ thứ hai mươi nầy là thế-kỷ thế nào, chắc ai cũng đã rõ, người không có thể đóng cửa ngồi một mình ở nhà được; nước không có thể ôm mãi cái bài-ngoại chủ-nghĩa được: nên cần phải đi lại giao-thông, đi-lại giao-thông là cách tiếp-đãi bề ngoài; chớ còn bề trong thì phải ai lo phận nấy, tự-trị lấy mình, chớ không có thể nhương-nhịn ai và trông-cậy ở ai được!

Chánh-phủ Đại-Pháp lãnh cái trách-nhiệm khai-hóa xứ ta đã hơn sáu mươi năm, ta thường kêu là « mẫu-quốc », « mẫu-quốc » nghĩa là « nước mẹ »; « mẹ » đối với con, cái tấm lòng thương con thế nào; cái tấm lòng yêu con thế nào; cái tấm lòng muốn cho con nên người, để mở mày mở mặt với đời thế nào; lẽ chẳng cần phải nói. Ta nay còn thơ-dại, nhưng ta đã trông-cậy có mẹ hiền: ta nay còn măng-sữa, nhưng ta đã nương-nhờ có mẹ lớn: những khi ốm-đau khó ở, trông có mẹ thuốc-thang; mỗi khi tai-nạn xảy đến, trông có mẹ cứu-giúp; vậy thì ta cứ việc ăn việc chơi, cho mau khôn mau lớn, trăm điều trông ở mẹ; nghìn điều trông ở mẹ; việc chi mà phải lo, phải sợ, phải nao ruột, phải cả tiếng cho mẹ phiền.

Nầy ai chẳng biết người Nhựt-bổn là một giống người rất tinh-ma qui-quái, hơn năm mươi năm nay mà quốc-bộ đã bước đi một bước cực dài, không những người mình đối với họ chẳng thấm vào đâu, đến nay người ngoại-quốc cũng phải chịu rằng cái bọn « khỉ-lùn » ấy khôn-ngoan hết sức, họ thực-dân đến đâu, là người bổn-thổ phải siêu-bạt đến đấy, « mẹ » ta há quê gì mà để cho con chịu lấy cái rách ấy, vậy thì câu đồn người Nhựt đến thực-dân ở đây, quyết là câu không có. — Người Nhựt gặp hồi Âu-chiến, các nước bên Tây mải có việc binh-đao, nên kỹ-nghệ đều đình-đốn, người Nhựt thừa cơ ấy, chấn-hưng công-nghệ ở trong nước, vì thế trong mấy năm hàng-hóa bán ra ngoài cực nhiều, trong nước các xưởng thợ mở ra như rừng, tan cơn Âu-chiến, kỹ-nghệ các nước đều khôi-phục lại, thì kỹ-nghệ nước Nhựt lại sụt lùi lại một quãng dài, nếu nay thuế nhập-cảng của xứ ta giảm đi quá hạ, thì hàng-hóa kỹ-nghệ của Nhựt tất tìm cách tiêu-thụ vào xứ ta, mà xứ ta công-nghệ chưa chấn-hưng, thì tranh lui thế nào với họ được. Vậy cái câu đồn giảm hạ thuế nhập-cảng cho đồ hàng Nhựt cũng quyết là không có.

Vả chăng Chánh-phủ Đại-Pháp đối với ta, đã tốn bao nhiêu huyết-lực, trải qua mấy độ khó-khăn, đến nay quốc-bộ đã tấn; dân-trí đã mở, khác nào leo cây tới buồng; trồng cây đến ngày ăn quả; quyết không khi nào hai tay đem nhường cho ai! Cho hay «mẹ» vẫn thương yêu con lắm! « Mẹ » vẫn che-chở cho con lắm! « Mẹ » quyết không khi nào đem con bỏ chợ đâu! Lũ con chúng ta cứ việc an-tâm.

Vậy thì quan Toàn-quyền Merlin chuyến trước đi Nhựt; ông hoàng Yagamata chuyến nầy lại đây; chẳng qua là tỏ tình lân-hiếu mà đi lại giao-tế cùng nhau cho thêm phần thân-mật đó thôi, chớ ngoài ra không có gì khác cả.

Tổng-ý bài nầy là muốn tỏ-bày những điều lợi-hại cho quốc-dân rõ, và để chứng rằng những tin đồn đó là tin đồn bậy, ta chớ có tin mà lầm.

NAM-KIỀU

Hướng truyền

200 người bị chém đầu vì không chịu trồng thầu

Mới đây có một thầy giảng đạo đến tỏ tại sở điện-tín Reuter rằng phe vô-biên tỉnh Phước kiến ép dân sự tỉnh ấy phải trồng thầu cho nhiều.

Có 15 ngàn gia-quyến có đạo Thiên-chúa chẳng chịu vâng lời ấy nên bị giết hết 200 người chủ nhà. Lại cũng có nhiều kẻ nông-phu bị chém đầu vì mấy người ấy đến xin phép trồng rau cải theo bìa chéo ruộng mình hầu có cần dùng trong gia quyến.

Nghe tin dữ như vậy ai lại chẳng đau lòng cho bọn dân vô phước ấy. Hèn chi người ta nói: Làm một con chó đời thái-bình còn sung sướng hơn làm con người ta trong lúc ly loạn.

Máy bay bay bằng vô-tuyến điện

Trong một buổi Hội đồng của Ủy hội xét sổ chi-tiêu Phi-quân vừa rồi, quan Nguyên soái Patrick có trình rằng: Binh-gia Hoa-kỳ mới sáng-chế được một cái máy bay kiểu mới có thể chở trái « bom » sức nổ rất nhạy mà dùng vô-tuyến điện sai khiến cho bay. Đã có thử mấy lần đều thành hiệu cả. Bởi vậy nên lần lần sẽ chế thêm máy bay kiểu mới nầy nữa.

VĂN UYỂN

KHÓC BẠN TUẤN NÀNG

I

Ôi! Tuấn-Nàng ôi hỡi Tuấn-Nàng!
Lang tiên sao vội bước xung xăng?
Rã rời gino tắc bao nhiêu lụy,
Hoằng hoại gia đình một gánh quăng.
Được chút con trai mừng chưa phỉ,
Lại chi cái chết thảm khôn ngăn.
Tao đàn chích bạn trông lơ láo,
Thong mở cung ai tập Thiều-Lăng?

Quốc-Biểu.

II

Vội-vã đưa chân lánh bụi hồng,
Nhớ ngày hẹn kiếm luống đau lòng
Tất-giao ân chặt tình nghiên-viết,
U-hiền chia rồi nẻo bắc-đông.
Đứt ruột vì chàng mang phận bạc,
Bước tai dường sắm dậy non Đông!
Nhà tang ngành lại buồn cho bạn!
Con mảng khóc cha, vợ khóc chồng.

Thuận Đức huy lụy.

III

Thi-đàn chư hữu những đeo sầu!
Thương thiếu người tài nhả ngọc châu.
Đương hoàn mấy năm nương bút vững,
Lang tiên một phút trở xe mau.
Biển sông chanh bẩy thêm nhăn mặt,
Hoa cỏ trông ra cũng ủa mầu.
Đã biết đỗ về câu số mạng,
Mất còn đoạn ấy há không đau?

Châu-Sơn huy lụy.

IV

Tin mảng chưa thỏa thấy tin sầu,
Mạnh thảm khôn ngăn mấy giọt châu.
Đường hoạn tưởng anh đi bước thẳng,
Lầng mây khiến bạn rồi chơn mau.
Nước non lối củ còn in rạng,
Vàng ngọc người xưa lánh chốn nào.
Mới đó đã làm khách thiên cổ,
Thôi thì chớ nhắt nhắt càng đau.

Minh-Tài huy lụy.

V

Dương-Quan rẻ bạn, đã bao trang?
Bỗng chốc mà ra nỗi bất-bằng!
Chung-đỉnh chưa cam trời cướp mất,
Anh hùng uổng bấy tiếng tăm rằng!
Khuôn-xanh đã phụ người tâm-huyết,
Đầu bạc thêm phiền đám trẻ mang!
Thi phú dở ngâm dường thấy bóng,
Mơ màng dồng vọng lụy khôn ngăn!

Bạcliêu, Trang-Tử.

VI

Nợ nhà nợ nước trả chưa xong,
Đã vội lui chơn chốn bụi hồng.
Thấy cảnh sanh ly thêm ngán dạ,
Ngâm câu tử-biệt luống đau lòng.
Xưa kia Nam-Bắc cùng chung hội,
Nay đã âm-dương dán cách vòng.
Đất khách một mình thêm mất bạn,
Tìm trong thanh-khí có ai không?

Nam-Kiều, Trần-huy Liệu.

LỜI ĐÓN-BÀ

CÁI THÓI LẦU XANH

Vẫn biết lầu xanh là thói xưa nay, nước nào cũng có, cũng một cách dùng đặng làm món tiêu khiển cho vương-tôn, quí khách. Bên Tàu từ đời nhà Đường đã có tiếng gọi ra Hình-khương hạn.

Thế giới bây giờ, các nước văn-minh, kỹ nữ lại càng nhiều lắm; tức như nước Nhựt bổn, kỹ-nữ đi rải khắp cả hoàn cầu: nhưng mà cái thói tập đã quen, chẳng ai lấy làm lạ.

Nước Nam ta, dân tộc không văn-minh bằng nước người, chỉ cái số vương-tôn, quí-khách, cuộc vui đầy tháng, trận cười suốt đêm, so với các nước, e có phần nhiều hơn nữa. Cái số phong-lưu công-tử càng nhiều chừng nào, tất nhiên cái hạng nữ lưu buồn phấn bán hương lại càng thêm tăng số chừng nấy.

Những người thất thời lỡ vận, tùng thế phải liều nhắm mắt đưa chơn đã đành; rất thương hại cho những cô tư-sắc con nhà biết đâu, rủi bị chúng phỉnh phờ rồi cũng gieo mình vô chốn ấy.

Ôi! Mặt sao dày giọ dạn sương, thân sao bướm chán ong chường bấy thân!

Các nước văn minh, những người mà có cái quang niệm về nhơn-tâm thế-đạo phong-tục, thấy vậy cũng có điều chán ngán chớ chẳng không: song đối với nước người còn chưa lấy gì làm tệ, chớ như đối với người nước ta thì thiệt là một cái gương tồi phong bại tục cho hàng nữ-lưu, mà lại là một cái mối thất nghiệp vong gia cho phường nam-tử.

Theo như các nước văn-minh, người đờn-ông phần nhiều chăm về sự lao động, có người trọn đời không lấy vợ. Lại còn có những hạng người lớn lớn phải dầu quân (đi lính) xa vợ con, xa nhà cửa; phải mượn cái vật tiêu-khiển ấy đặng làm cái thú riêng khuây lãng cái cảnh-huống li hương. Nào có phải là một lũ lòng chơi như người nước ta; gia-đình có, vợ con có, lại còn ăn không, ở nề, trăm ngàn đem đổ một trận cười!

Còn hạng nữ lưu kia, đã không giữ gìn tánh hạnh, lại còn học thói phiền ba, bỏ nêm hết việc cửa nhà, chẳng cần chi nghề nghiệp, lấy cái ngày giờ thong thả làm một cái đời phong lưu, bảy chữ tàm nghề, rất nên ghê gớm; nào có biết đâu, đời người đến thế, là đời bỏ đi; cũng tại mất với người, sao cại thân đến nỗi. Theo tục Annam thường hay nhiết mắn người thứ nào là xấu? Đồ đ.. con đ...

Em nói đến đây, em không nỡ ghét nỡ giận hàng nữ lưu kia, mà em lại có phần xa xót thương tâm cho họ nữa. Ôi, cái thân bồ liễu, ai cũng như ai, cớ sao dại nết chơi bời, đầy đọa tấm thân cho đến nỗi..!

Mới rồi đây, em đọc báo Tây, thấy thuật chuyện ở xứ Ê-Gyp có bà tên là Charaoui Pacha xướng nghị xin Chánh-phủ Ê Gyp bài tục chứa kỹ-nữ và xin đóng cửa các nhà còn trưng thuế môn bài thanh lâu.

Chị em đồng bang ta xét đó coi, thói lầu-xanh nào có hay gì, huống nữa nước ta lại cang thêm dỡ lắm.

Em lại riêng trách cho cả thế giới, các nước văn minh. Chánh phủ cũng toàn là nam-tử, cho nên thường hay binh vực quyền lợi cho đàng nam-tử. Nếu mà mỗi nước đều có đặt ra nữ-lưu Chánh-phủ; thì có lẽ một bọn nữ-lưu học-thức kia, không lẽ thấy cái thói tệ đồng bào trong quần xoa mà nỡ để điềm nhiên như vậy được.

Ao ước cho cái lời nghị bài kỹ nữ của bà Charaoui Pacha rồi đây tất cả các văn-minh đều thi hành, thì nước Nam nầy có lẽ bảo tồn phong tục được.

Viên-Tiên-Thơ.

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

MỘT CÁI THẢM TRẠNG TRONG TỐI

Gió thổi ngho vùng-vụt, tuyết xuống luôn luôn không ngớt, xa-xa vâng-vẳng nghe chó sủa tru sủa om-sòm, trong một cái nhà bần-hàn kia, chú I-Văn, vợ là Mả-Thị và con là thằng Bốc, cơm tối mới rồi, vừa sửa-soạn đi ngủ, thình-lình nghe tiếng kêu cửa. Chú Văn bước ra mở cửa. Một người đờn bà mặc sắc phục đông-thiên bước vào hỏi rằng: « Anh nhớ tôi không anh »?

Ngọn đèn dầu leo lét, hai vợ chồng I-Văn nhìn một hồi lâu, chú Văn mới hỏi thử rằng: « Có cô phải là người bà con cô cậu với tôi đã qua Mỹ-quốc từ 15 năm nay tên là Hoa-sĩ-Nữ đó không? »

— Phải, tôi là Hoa sĩ-Nữ đây.

Nội nhà xúm lại mừng rỡ. Mả-Thị lật-đật đi nấu nước. Khi ngồi uống nước trà, Hoa-sĩ-Nữ thuật việc hàn-huyên của mình từ 15 năm nay. Vì nhà suy-sụp nên cô Hoa-sĩ-Nữ mới lưu lạc qua Mỹ-quốc dặng làm ăn. Trong mấy năm đầu không mấy khá. Sau nhờ một người quả-phụ rất giàu đem về nuôi. Đến chừng người nầy thất lại để cho năm ngàn đồng bạc. Bởi đó cô Hoa-sĩ-Nữ mới về xứ sở kiếm đã lâu xa cách chẳng biết bà-con anh-em ấm-lạnh thế nào. Tàu đến tức thì mướn xe ngựa về nhà.

Khi về gần đến nhà, còn chừng một ngàn thước, con ngựa kéo xe hết nổi; nên phải xuống đi bộ về đây, đi dọc đường chẳng thấy một người lai-vãng.

I-Văn nghe thuật rồi có ý hỏi lại nữa rằng: « Thật đi đường cô chẳng gặp ai hết sao? »

— Không có một người, vậy nên tôi lấy làm lo sợ, vì tiền bạc trong mình tôi rất nhiều.

Nói chuyện chừng nửa giờ Hoa-sĩ-Nữ vì đi đường mệt-mỏi, nên đi nghỉ.

Hai vợ chồng nhượn giường cho Hoa-sĩ-Nữ ngủ, còn chú I-Văn ngủ trên chõng, vợ và con thì ngủ trên gác.

I-Văn nằm cứ thao-thức, nhớ lại mấy lời của Hoa-sĩ-Nữ nói thì động lòng tham, nghĩ rằng: « Bây giờ người ta có nhiều tiền bạc thì từ đây dặng sung-sướng, khỏi lo đói rách, khỏi sợ cơ hàn. Còn phận mình làm-lụng chẳng hở tay, năm nầy qua năm nọ mà nghèo cũng hườn nghèo, bữa đói bữa no, thật cái nghề tiều-phu nầy dầu đến chết cũng không khi nào đủ ăn ấm để dặng. Nghĩ lại cô Hoa-sĩ-Nữ không chồng không con, cái số bạc 5.000 đồng chẳng có ích gì cho cô.

I-Văn lòng toan muốn giết người bà con mà đoạt của. Ban đầu còn vùng-dằn chẳng nỡ ra tay, sau bàn thêm rằng: « Hồi con nầy đi đến nhà mình không gặp ai, nếu mình có xuống tay rồi ai đâu mà hay mà biết. Lại từ 15 năm nay nó bỏ xứ mà đi, nhiều người đã tưởng nó chết rồi, vậy mà còn dực-dặc nỗi gì, xong việc chôn thây sau bè nầy tuyết xuống lấp dấu, ai biết đặng.

Tính rồi sẻ lén bước xuống chõng mò lấy một cái cuốc nhẹ nhẹ mở cửa ra ngoài. Trên trời tối mịt chẳng thấy một ngôi sao, tuyết xuống nượp-nượp. I. Văn vào trong một cái buồi, đào một cái lỗ, cách nhà chừng vài chục thước.

Ngoài nầy, trời tuy rất lạnh-lẽo, I. Văn rung-rẩy, song ý chẳng quản, rằng sức đào một hồi thành huyệt, quyết lòng ra tay độc giết Hoa-sĩ Nữ dặng đoạt tiền bạc hầu dặng sung-sướng trong một lúc với đời.

Trong nhà thằng Bốc đương ngủ, thình-lình giựt mình thức dậy la khóc. Mả thị bay dậy bồng dỗ một hồi không chịu nín. Hoa-sĩ-Nữ nghe khóc cũng thức dậy nói rằng: « Coi bộ cháu nó ngủ trên gác không quen nên nó khóc. thôi chị xuống đây nằm để tôi lên gác ngủ, bây giờ coi bộ cũng gần sáng rồi. »

Mả-Thị con mắt lim dim, bồng con xuống giường. Chừng năm phút đồng hồ thì nghe đâu đó ngủ lặng lẽ chẳng có tiếng tăm chi nữa.

I-Văn đào rồi đứng gát cầm trên cáng cuốc thở dốc một hồi rồi vào nhà.

Phần ở ngoài gió thổi nghe vùng vụt, phần đương sắp sửa làm đều dữ; nên I-Văn coi bộ sợ sệt, con mắt đáo đác. Bước vào nhà rồi anh ta đứng chơn lại lóng tai nghe. Trong nhà im-lìm. I-Văn mò lại kệ lấy nửa ve rượu mạnh còn lại, kề vào miệng uống một hơi hết. Lúc nầy lỗ tai anh ta nghe lùng bùng, trong bụng như lửa đốt, coi bộ hết nhức nhất bết rằng sợ nữa.

Vào kẹt nhà lấy búa đem ra, cái búa của anh ta dùng đốn củi mỗi ngày, xách tuốc lại giường. Chơn rờ trúng giường anh ta đi vòng qua, tay rờ nhẹ-nhẹ vừa trúng phớt trên tóc thì sục lui lại, mắt nhắm, dường như sợ dòm thấy cái sự ghê gớm trong tối, hai tay cầm búa chém xuống một cái rất mạnh rồi tiếp luôn một búa nữa. Lúc nầy I-Văn trong lòng rối loạn, con mắt đỏ hào quang, hơi thở ồ ồ, tay run bồng rúng, máu văng ra dính đầy búa đầy tay. Thình lình nghe tiếng hơi buồn ngủ hỏi rằng: « Chuyện gì đó vậy? »

I-Văn trả lời rằng: « Có chuyện gì đâu ».

— Có mà, tôi mới nghe tiếng động nhà đây mà.

Lần nầy I-Văn nghe tiếng nói liền biến sắc hãi kinh lật đật hỏi lại rằng: Ai hỏi tôi vậy?

— Tôi mà, tôi là Hoa-sĩ-Nữ đây.

— Không phải, mầy không phải là Hoa-sĩ-Nữ, mầy là Mả-Thị, nói đi, nói mầy không phải là Hoa-sĩ-Nữ.

— Anh điên sao anh I-Văn, tôi thiệt rõ ràng Hoa-sĩ-Nữ đây mà.

— Trời ơi! Tôi đã giết lầm vợ tôi rồi. La rồi té xiểu trên giường, tay rờ nhằm thằng Bốc máu dính đầy tay, liền la tiếp rằng: Trời đất ôi! thằng Bốc cũng bị tôi giết nữa, Bốc ôi! con ôi!

La rồi anh ta lồm cồm ngồi dậy rút một sợi dây chạy riết ra đồng. Chừng vài phút đồng hồ một cái thây treo tòn ten gió thổi mạnh đưa qua đưa lại.

Sáng bữa sau, những người đi đường thấy quạ bay chấp chới kêu la om-sòm theo thây một người thắc cổ.

TRẦN-THANH KIỂM dịch.

Cuộc đấu võ

Hôm nay xem Đ. P. T. B. thấy có nhiều bài khêu khích các tay võ nghệ Annam ra tranh đấu với Amadou. Tôi không thông võ nghệ nhưng đọc mấy bài ấy rồi cũng lấy làm nóng nảy trông cho có người tài ra mặt để gìn giữ danh-dự võ-nghệ nước Nam mình.

Vả lại xứ Namkỳ thiếu chi người võ dõng, mà mấy người võ-nghệ cao-cường ấy thường có tánh nóng nảy ít chịu nhường nhịn ai. Nay anh Amadou là người da đen bằng lòng thử sức với mình, cớ sao các tay võ-nghệ Annam lại lạnh ngắc như tro tàng mà không chịu ra mặt?

MM. sáu Chuông, bảy Phiên (Tân-khánh), mười Vôi và bảy Trựt (Vĩnh-long), ba Thì ở Rạch-miễu (Mytho), bộ Dực ở Mocày đều có tiếng là võ-nghệ cao-cường, đành đem chức « vô-địch » hai tay kính dưng cho Amadou hay sao?

Đều chi dụ dự xin khá tỏ bày, chớ ẩn mặt vậy hoài, chẳng là bỏ chung cho nòi giống lắm.

ANH-VÕ.

Hãy hút thuốc chưa vấn và vấn rồi hiệu

CA-LOP

vì mùi đã ngon mà lại không sanh bịnh

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Đồ âm công kiểu văn minh học đạo khiêu hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn đồ cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 35 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

Công-văn lược-lục

CÁP-BẰNG VÀ THIÊN-BỔ

MM. Ng. văn Lục, Lê văn Lươn, Lâm Kia, Huỳnh quan Nguyệt, Ng. văn Quá, Ng. văn Nhi, Ng. ngọc Diệp, Ng. văn Hiếu, và Ng. văn Hoành có bằng sơ học Pháp-Việt được cấp-bằng chức Giáo-tập thế sai hậu bổ và bổ vị tăng quyền :

1° quan Chủ-tỉnh Bentre : Ng. văn Lục.

2° quan Chủ-tỉnh Rạchgiá : Lê văn Lươn và Lâm Kia.

3° quan Chủ-tỉnh Biênhòa : Huỳnh quan Nguyệt, Ng. v. Quá và Ng. v. Nhi.

4° quan Chủ-tỉnh Sadec : Ng. ngọc Diệp, Ng. v. Hiếu và Ng. v. Hoành.

TỪ CHỨC

Đã chấp đơn xin từ chức của M. Ng. văn Xương, Giáo-tập hạng tư, dạy tại tỉnh Cầnthơ.

Đã chấp đơn xin từ chức của M. Phạm ngọc Chấn, Cai-tổng nhứt hạng tổng Vĩnh trị Thượng.

ĐỂ TẠI NGOẠI

M. Lê v. Muôn, Giáo tập thế sai hạng tám, dạy tại tỉnh Bạcliêu, vì có đơn xin nên được để tại ngoại một năm không lương bổng, kể từ ngày mãn phép nghỉ ba tháng của thầy ấy.

NGHỈ PHÉP

M. Ng. văn Cam, Giáo tập thượng hạng ngoại hạng trước đã nghỉ phép nay được nghỉ thêm một hạng ba tháng kể từ ngày 12 Février 1925.

CHẤM ĐẦU

15 vị Thông-ngôn hậu-bổ Soài-phố Namkỳ trong kỳ thi ngày 14 Février 1926.

1 Cao ngọc Thanh	566	points
2 Khưu văn No	545	id.
3 Nguyễn văn Hoài	543	id. 1/2
4 Thái trương Tuấy	535	id.
5 Lâm Tu	518	id. 1/2
6 Trương ngọc Châu	512	id.
7 Trần văn Đẻ	502	id.
8 Trần văn Thục	502	id.
9 Trần văn Minh	491	id.
10 Lâm hua Tiếng	481	id.
11 Mai văn Tuấn	455	id.
12 Khà văn Luông	452	id.
13 Thái văn Khá	450	id. 1/2
14 Nguyễn ngọc Chí	441	id.
15 Phạm trường Xuân	439	id. 1/2
16 Nguyễn văn Diêu	416	id. 1/2
17 Lê văn Siêu	416	id. 1/2
18 Đoàn văn Sao	411	id.
19 Đỗ văn Chôn	410	id. 1/2
20 Nguyễn v. Trương	401	id.
21 Đỗ văn Thái	395	id.
22 Trần văn Quan	365	id.
23 Nguyễn văn Dân	353	id. 1/2
24 Phạm văn Đẹp	341	id. 1/2

Thơ - tín

Soctrang, le 20 Février 1925.

A Monsieur, Nam-Kiều Rédacteur du Đông-Pháp Thời-Báo

Saigon.

Tôi đọc được ít số Đông-Pháp thấy mấy bài cùng là bức thơ của Kim-dit-Vàng, đọc suốt bài của ông, tôi lấy làm tiếc cho ông, đi trả lời chi với M. Vàng cho uổng mực viết, mà cũng khá khen ông ngửi hơi văn mà đoán đặng nhơn cách người, tốt hơn là ông để ngày giờ đó ông bàn luận những bài cho ích nước lợi dân còn có chỗ trông cậy của bạn thanh niên về sau nầy. Ông không nhớ hồi trước nó cũng phát điên một lần có ông Hốt-tất-Liệt làm lời rao trong Công-Luận báo ai biết làm phước bắt con kết Vàng nả Kim-dit-Vàng đem lên Saigon đường Boulevard Bonnard x° 56 cho ông mướn thầy pháp đặng có khai quang điểm - nhãn cho nó, và đem nó lên nhà-thương Biênhòa, rồi nó nghe được chuyện vậy, Mãn sứ hoảng hết điên cuồng nữa. — Nay bịnh nó còn tái lại, dưới Sốctrăng cũng có nhiều người nhiệt-thành muốn đem nó lên nạp cho Toà soạn báo Đông-Pháp làm phước giùm cho nó, song còn e đi nữa đường bắt tử nó tỉnh ngộ biết điều hành tàng nó nhảy dưới tàu tự ái, rồi thất công chôn.

Sau đây tôi xin thuật rõ lý lịch của Kim-dit-Vàng cho chư quí vị đồng bang rõ, kẻo bấy lâu nhiều ông tưởng mà dùng lầm một tên không có tâm tánh gì cả.

Kim-dit-Vàng là con nhà hèn mạt xuất thân, nói cho chí đáng hồi còn bé cha mẹ cho đi học, nhưng mà Mãn-sứ học biết chút đỉnh vừa xài, rồi bỏ, chơi-bời cho luống xương, hễ con nhà thất giáo thì hay hư, cậu ta lúc thôi học không biết làm gì ăn, nhảy vô ở boy với ông Thầy - thuốc tây tại Sốc trăng, nhờ ở lâu năm, tánh cậu thì tợ mạch công là lanh lẹ, ông Thầy-thuốc thương cậu lắm, boy mà bận đồ ouvert, đi chơi thì có một tên boy bé theo đặng sai biểu, oai lắm, đến chừng đúng tuổi đi lính, cậu ta chối từ không được, vì việc nước nên cậu ta vô ở lính tập, cũng nhờ chức việc thương cho làm cai bếp, rồi mà cũng ở boy nữa, nhờ ở làm nghề boy thâm niên, tiếng tây, nói, tây nghe được (même chose chien yà na barbo) vậy vậy. Kế bên Pháp-quốc có giặc kêu lính ta sang tây, thì cậu ta bị đi, qua ông tướng cầm binh thấy cậu coi bộ lanh lẹ, mới rút cậu lên bureau mà tập đánh máy (Dactylographe) lần lần lâu rồi đánh máy khá khá, đến chừng tan giặc cậu mới trở về Soctrang, cũng may sao ông Trạng - sư thiếu người đánh máy kêu cậu vô, cho làm từ ấy chí những nay (Hiện thời làm Thông-ngôn viết chữ không ngồi) chớ cậu không làm công sự gì khác, ròng nghề đánh máy, chớ không có đắc mối mang gì cho ai mà ông nói cậu đắc mối Thầy-kiện mà oan cho cậu tu tội nghiệp.

Tôi cũng làm ơn giùm chỉ cho mấy ông nào có lòng nhiệt thành làm phước muốn đem Kim - dit - Vàng lên Nhà-thương Biênhòa thì lại đường Traverse (tục kêu là đường Hàng me có giải phố cha mươi mấy căn, đi dọc theo đó rồi ngó vô cảng phố nào có treo một cái đèn phát bằng giấy trắng và giấy tam sắc có đề 4 chữ « VIVE KIM-DIT-VÀNG » còn tại cửa cái cũng đề ba chữ giấy màu đỏ cũng KIM-DIT-VÀNG nữa.

Nếu ông mô đem lòng đoái tưởng kẻ điên khùng, giùm làm phước lại nhà của Kim-dit-Vàng gở cái đèn và đem Mãn - sứ lên Biênhòa hay là đi Ông Yệm cũng được, miễn cho Mãn - sứ hết điên thì thôi (Hi Hi)

T. N. H.

Hài-đàm

Thầy mười. — Chào thầy ba. Hồm rày lâu gặp thầy quá.

Thầy Ba. — Mắc lo buôn bán, nên ít đi đâu được.

Thầy Mười. — Thầy ba à! cái tên tôi cũng là tốt mà sao nó ju lơ hoài không biết làm sao cho danh vang trong lục tỉnh

Thầy Ba. — Thì có khó gì, muốn có tên tuổi trong lục tỉnh thì lại nhà Kim dit Vàng mà bàn tính với ý, rồi ý sẽ chỉ vẽ cho mà làm.

Thầy Mười. — Ôi, Kim dit Vàng nói xàm cho họ nhục mạ mà tốt gì, danh gì mà hỏi ý.

Thầy Ba. — Mà không, nó nói với tôi nếu không khiu ghẹo người ta làm vậy thì có ai biết tên mình!

Thầy Mười. — Vậy thì tốt hơn là coi xe hơi nào đương chạy rồi mình ra nằm tại đường cho nó cán, thì các báo người ta nêu tên mình rằng tên đó bị xe cán ấy cũng có danh vậy hi hi!!

T. N. H.

Tình là dây oan

Cầnthơ. — Thật như vậy. Tình là dây oan nghiệt hay buộc trói người đời, hại biết bao nhiêu thuyền quyên quân tử.

Như ở tại làng Trường-thạnh-Sơn (Cầnthơ) có cô Hồ-thị- Gấm tuy chẳng phải là tuyệt sắc giai-nhơn, chơ da cũng trắng tóc cũng trơn, đi đứng yểu điệu hơn chị em bạn gái. Gần đó lại có tên Nguyễn-Văn-Lâu dòm thấy phải lòng, nên cậy mai dong dẫn nói nàng làm vợ. Cha mẹ Thị-Gấm cũng thuận tình, tên Ng. - văn-Lâu chi xiết nỗi mừng, mới gói một gói áo quần đến ở làm rể có công với cha mẹ vợ.

Mấy tháng trường dầm sương chải nắng không phiền, miễng là ra vô thấy mặt ả Hằng cũng là phỉ dạ. Ôi! Ngọc sắp vào tay ai hay trời xanh các cớ, khiến cho cha mẹ thị-Gấm quên lời đãi đạ, kiếm chuyện đuổi xô rể hiền để gả con chỗ khác.

Lâu tức mình biết cùng ai than thở. Bởi giận quá trí rồi mới mài một con dao bén ngót, hồm 20 Février rồi đây đi kiếm Thị Gấm mà hạ sát.

Khi hai đàng gặp nhau chưa kịp cạn lời hơn thiệt, Lâu chụp đầu người thương, các họng một dao, nàng liền vong mạng.

Thiên hạ tri hô lên rồi áp lại bắt Lâu giải đến toà để chờ ngày luận tội. Thật là :

Nhẹ như bức nặng như chì,
Gỏ cho ra nợ còn gì là thân ?

Ameublement Magasin PHÚ-TOÀN
Đồng giày tây và annam
LÊ-VĂN-BỀN
Chụp hình và rọi hình ra lớn
— SAIGON —

Đá banh

PHẦN THƯỞNG CỦA
M. TRƯƠNG-VĂN-BỀN

Thứ năm 26 Février đàng 2 giờ rưỡi chiều

Tại sân Citadelle : Normale đấu với Chasseloup-Laubat ;

Tại Mytho : học-sanh trường về đấu với học-sanh trường Mytho.

Chúa-nhựt 1er Mars đàng 2 giờ rưỡi chiều

Tại sân Giadinh : học-sanh trường Chasseloup Laubat đấu với học-sanh trường về ;

Tại Cầnthơ : học-sanh trường Normale đấu với học sanh ở Cầnthơ.

TIỂU-THUYẾT VĂN

Giọt lệ tình

(Tiếp theo)

Ông liền cười và đáp rằng : Nè cô hai! Tôi thấy cô thật thà nên đem lòng yêu mến, kể từ ngày tôi với cô biết nhau đến nay cô có thấy tôi ở bạc bẻo chỗ nào không? Tôi là người giàu có, tôi đã từng trải việc đời, tôi chán biết đến ngày tôi chung xuống lỗ thì bao nhiêu tiền mồ hôi nước mắt của tôi cũng trả lại cho thế gian, nên hai ba mươi năm rồi lao tâm tiêu tứ, nay tuổi cao sức yếu, phải ăn chơi năm bảy năm hầu có đền bồi công cực khổ.

Bởi tôi thấy cô tôi yêu vì nết tôi mến vì tình, nên dầu tôi phải hao tốn bao nhiêu mà được gần gũi cô tôi cũng chẳng hề biết tiếc. Nhưng con người ta ở đời phải biết xét cho xa nghĩ cho rộng thì mới khỏi miệng đời trách móc về sau. Tôi thường đêm nằm suy xét, tôi biết cô chẳng đặng trọn vui lòng, vì tôi vốn sẵn vợ nhà, mà vợ ấy là vợ đang quí đáng trọng, vì nhờ vợ ấy mà nay mới có sự nghiệp muôn vàn ăn sung mặc sướng.

Bởi tôi biết cô còn có chỗ bận lòng nên tôi lại lo bổn phận tôi, vì tôi ỷ có đồng tiền mà bó buộc một kẻ tài sắc như cô không được thong thả đó.

Nè cô hai ơi! Con người ta ở đời, nếu muốn cho vợ chồng hòa thuận thì không chi hay hơn là lấy tình mà đối lấy tình với nhau. Chớ nếu dùng tiền bạc mà làm mồi thơm câu nhử cho người ta thương yêu mình, hoặc dụng cường quyền mà ép uổn nhau, tuy phỉ được cái dục-tình nhưng lại sanh ra một cái ác cảm khác.

Nay cô hỏi tôi có thuận tình cho cô ra lấy chồng hay không, tôi xin đáp lại như vầy : Theo ai thì tôi chưa biết bụng dạ họ ra làm sao chớ riêng phần tôi thì tôi ưng lắm.

— Ấu, nói vậy ông trông cho tôi có chồng đặng ông khỏi lo tốn kém đó phải hôn ?

— Không phải. Tôi ưng là ưng như vầy : Cô kẻ vì buôn thua bán lỗ, hoặc vì danh phận dở dang, sự nghiệp tiêu-diêu, bạc tiền sạch hết, vợ chồng không thể nắm tay nhau mà chờ chết cho được, phải đành phân li mỗi kẻ một nơi. Chồng lưu lạc xứ người bặc tin nhàn cá, vợ nghèo khó trôi nổi làng nọ tổng kia. Cái tình vợ chồng yêu mến nhau nặng triều triệu bân lòng hóa nên khối tình rất lớn, thế mà vì cảnh khốn cùng, có kẻ còn phải tạm phụ tình nhau trong một lúc để nuôi lấy kiếp sống thừa hầu có mong một ngày kia gương bể lại lành như cũ. Chuyện như vậy có nghĩ ra sao? Chớ theo ý tôi tưởng lúc anh chồng nọ mà bay vợ mình đã trao duyên cùng kẻ khác, thì như ngây như dại, như tỉnh như say, biết bao là trách Đất hờn Trời biết bao là ăn sầu nuốt thảm. Còn người vợ nọ khi hay chồng có vợ mới thì lại một tình mới mê, than Nam khóc Bắc, lở dở cang thường biết bao đau đớn. Thế mà cô có biết tại sao vậy hay không?

Ấy là tại đồng tiền. Mà muốn nói cho phải lẽ hơn, lên án cho thật đúng hơn, thì nên nói tại kẻ có đồng tiền không biết xét suy nghĩ ngợi. Vì mình lấy đồng tiền mà làm phép áp chế người ta phải điếc tai chóa mắt, thì mình không phải là người có độ lượng.

VIÊN-TIỂU-THƯ.

(Còn nữa)

Dời chỗ ở

Liệt-quí thân bằng có đầu chi bản-báo, hoặc thơ từ, hoặc diện hội, xin hãy do số nhà 345, đường *Frère Louis* Saigon.

Nguyễn-tử-Thức, cẩn bạch

H. Humbert

78, boulevard Bonnard

Bijoux FIX

Vente en francs aux prix de France.

Réveils Japy, ancre perfectionnée, platines massives, ressort en barillet démontables, pignons acier taillé marche garantie. Prix : 33 francs.

Montre 8 jours Octamas, mouvement à ancre de qualité supérieure, spiral Bréguet, levées visibles, boitier métal argentan gravé, marche garantie Prix : 48 francs.

Bijouterie fantaisie or et argent. Orfévrerie aux meilleurs prix.

TRƯƠNG-THÁI-TRỰ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCHLẦU
Rue Amiral Courbet Saigon do 29 a 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rãi, rất thanh-tịnh và lại khoán khoát Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách-lầu » chắc đều đặng vừa ý. Boy rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quí khách hi muốn du-lịch.

LÂM-QUA NG-RỒI
Chủ nhiệm.

Nhà làm nón Lê-v-Chân

MOCAY (Vĩnh)

Kính cùng quí khách đặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ máy tháng nay đặng sắp đặc công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sỉ. Vậy xin các vị thân chủ cũ tưởng tình có cập giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cũng là thơ gởi bái đều chỉ xin gởi cho M. Trần-hữu-Thế, Commerçant à Mocay (Vĩnh)

Kính cáo.

Cuộc mua bán của Annam

Chư quí-vị sắt nhà mới, hoặc sẽ có đám tiệc lớn hay là muốn dọn dẹp nhà cửa cho ngày-ngà, thì nên đến tiệm *Vinh-Tôn* «Bazar Moderne», ở số 58, Place Gambetta, chợ-cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm nầy của Annam ta bán đủ các vật dùng chưng dọn theo kiểu thời, đồ đã tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ-niệm cho thân - bằng quí-hữu trong khi có lễ-nghi hoặc cho người ta của mình cũng chớ quên đến tiệm *Vinh-Tôn* « Bazar Moderne ».

Ôi! Còn nói gì như đồ ăn mặc, nào là áo, nón, áo chemise, faux-cols, cravate, caoud, régate, mouchoir, pochette, khăn-đen, nông thiếu thứ gì, có thứ chemise col dan-ge bằng sơ tới 8 $ 50 một cái.

Lại mới đây, tiệm *Vinh-Tôn* có hơn hai trăm cái đồng hồ con ngựa hiệu allemand một tốt. Thứ cao 1 m 20, giá 32 đồng, thứ thấp 0 m 95, giá 23 đồng.

Đèn chưng đá cẩm-thạch, bảo thủy-tinh, 4 tulipe, bề cao 0 m 80, giá 90 đồng một cặp.

VINHLONG

Hàng sắt Aluminium thau gan

Tại hàng ông *Thành-minh-Chiếu* Vĩnh-Long.

Hàng tôi thuở nay làm những sường nhà bằng sắt, giường, hàng rào, và sửa xe hơi, canot hơi.

Nay tôi mới lập thêm một sở hàn đèn, kêu bằng (soudure autogène de tous les métaux) quí ông có hàng cylindre en fonte, carter aluminium xin đem tới tôi hàng thử một lần, chắc là vừa lòng quí ông lắm, vì khi hàn rồi tôi có thử nước và pompe hơi chắc chắn rồi tôi mới giao cho quí ông. Tôi lại có rước thợ hàn Saigon thiện nghệ, ấy là tiện lắm, quí ông khỏi thất công đi Saigon.

Thành-minh Chiếu
Rues Janlet et Millet
Vĩnh-Long

DẦU
HIỆU
SPIDOLEINE
VÀ MỠ'
L. JACQUE et Cie
CÓ TRỮ BÁN

Xin ghé mát!!!

TÂI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRẦN-XÁO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô công lục-châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi chán nghề sự chế khen thể cách của khách-lầu, nên nay tôi chẳng sợ hao tốn rang sức lập một cái phòng ngủ hiệu « Tài-Phát Khách-Lầu » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon, phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và sắt mỉ lắm, tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, công trở sai vặt (boy) đều đã khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chức thừa dịp đến Cholon xin ghé lại « Tài-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì mao sao quí chức sẽ đặng vui lòng, đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mỹtho cũng là bến xe-hơi đi các nơi tiện bề cho quí chức.

Tôi sẽ có kinh mời đầy phục theo kiểu Langsa và Annam đã lâu, lại có bán hàng tàu, và hàng bông, nón nỉ nhứt hạng và bán đồ nữ-trang theo kiểu kim thời rất khéo, cũng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có tiệm bán cơm tây (restaurant) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghênh thậm trọng.

Nay kính bạch
Chủ nhơn TRẦN-XÁO dit KHÁ

THIỆT TIỆN QUÁ

Chư-tôn có cần dùng chép giấy tờ chi bằng máy (machine à écrire) xin cứ đến tại bổn-quán thương-nghị. Có sẵn người đánh máy giỏi, máy mới chữ tốt, mà tính giá thiệt rẻ.

Đã tốt mà lại nhẹ

Kính cùng chư quí vị đặng rõ : thuở nay tôi chuyên về nghề mua, bán, và sửa các thứ đồn tây, nhờ ơn quí vị giùm giúp, thì sự tấn phát thiệt đã thấy hiển nhiên ; nay tôi lại kiếm được cách làm nón bằng cây ngô-châu du giản bằng nhựa cao-su, nón làm rất nhẹ nhàng, nhẹ hơn hết thảy các kiểu nón đắc-tiền thuở nay, mà sự bền chắc, lại càng tốt hơn bội phần, vì nhờ có cao-su, cho nên như có rủi mà mắc mưa, thì chỉ ướt bề ngoài mà thôi, chi như cốt nón chẳng hề có co, cũng chẳng có một hay là sầu bọ chi phá hại đặng. Tôi đã thí nghiệm lâu, và đã kiên hiệu hẳn hòi, nên mới dám thi hành. Nón làm rất tinh xảo, giá bán phải chăng, xin đồng bang chiếu cố.

Quí vị ở xa, mắc chưa từng thấy, muốn biết thiệt hư xin hãy dùng thử một phen cho kẻ chắc, như quí vị muốn dùng xin cho tôi hay : sẽ sai máy tắc máy phân, nón lộp vải trắng hay là vải vàng, hay là nỉ xám, viền đa hay là viền vải, thì tôi sẽ gởi tới một cái nón làm theo ý quí vị, và sẽ gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Như quí vị có dịp đi Saigon, xin dời gót ngọc tới tiệm tôi, thì tôi rất lấy làm hân hạnh.

Nay kính cáo
Chủ nhơn : Antoine Đạm,
21, rue Amiral Dupré 21, Saigon

Lời rao cần kíp

Kính kiếu lối cùng chư thân chủ, nhơn vì năm nào tôi in lịch cũng do theo lịch của hội Thánh song rủi năm tới đây lịch hội Thánh in lộn hết một ngày nên thành ra ăn Tết nhằm ngày 25 Janvier 1925. Vậy xin chư thân chủ đọc lại là ngày 24 Janvier 1925 mới đúng. Sự lộn ấy cũng bởi năm nay (đít-sửu) tháng 11 thiếu mà in lộn đủ.

J. NGUYỄN-VĂN-VIẾT,
Đốn thủ.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142 144
SAIGON

Hãy hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, đáng máy điện đồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Bán các đồ phụ tùng theo kiểu vở tâm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu mỹ-mỹ và kiểu thường. Ổng, chốn và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục tỉnh

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Carabelli
Đường Kinh-lấp, đường Carabelli
SAIGÒN

HUỲNH-HUỆ-Ý, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí-khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL d'ANNAM (*NAM VIỆT Khách Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp ai o đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Carabelli, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH HUỆ Ý, Cẩn khải.

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

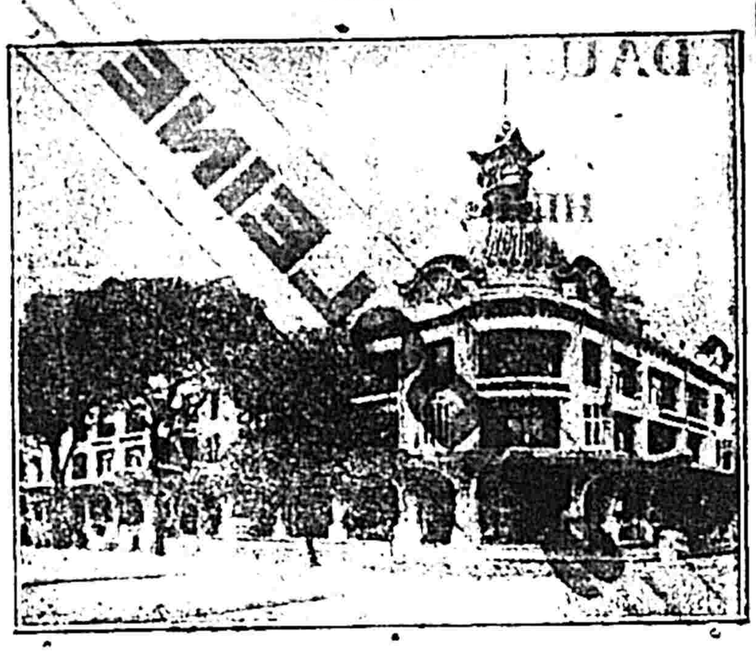

Từ ngày 2 tới 9 Mars 1923

BÁN RAO HÀNG CÁC MÓN SAU ĐÂY:

Dầu thơm, đồ dùng theo bàn rửa mặt, đồng-hồ, đồ nữ-trang, giấy viết mực, súng ống, đồ để tập thể-thao, gương, kiến, đồ dùng trong nhà cửa, đồ giầy xuy, đồ bằng sành, các thứ thuốc, đồ vệ-sinh.

NHỮNG HÀNG VẬT THỰC

Rượu tây — Thuốc lá — Phòng-trà — Quán-rượu

Hãy đến xem hàng hóa — Hãy đọc bản rao hàng

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

—— Vô ra thong thả ——

Điện-tín: MAGCHARNER — Điện-thoại: Nói lại sở quản-lý số 143 / Nói lại sở buôn-bán số 640

Thùng thơ số 528

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

sáng tạo năm 1900

Xưởng chính tại LAITHIÊU (THỦ DẦU MỘT), Quan 4, Đường Đường mới sắp chạy đi ra

TIỆM NGÀNH TỦ THỜ ĐỦ MÓN

1° Tại *Mytho* đường mé sông, sát bến tàu và ra-ham, 2° Tại *Cần-thơ* đường sau chợ, ngay lối tàu rồi khách-trú; 3° Tại *Travinh* đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại *Rachgiá* đường mé sông, gần bến tắc.

Xưởng này có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, võng, đều dùng hàm cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo khéo-léo khác lạ, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Hãy lần danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỉ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Khi nào quí khách đến xem chơi, hoặc mua sắm là đặt theo ý, tôi cũng lấy lòng tiếp rước và hồi ân liền.

Mandat xin đề thông tin tôi là: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithieu.

NHÀ SƠN MÀU XANH, tại Mytho

Bonnard số 90, Saigon

LÀ TIỆM

DÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc [illegible] thợ đóng giày tây giày ta, đồng ở [illegible] bà, con nít [illegible] THÊU THÊU bằng tây mới lại nhiều [illegible] nhiều mẫu, bền [illegible] thứ TRÀ ĐÀO, NGÂN-NINH-THẤT, HIỆN-TÂM, ô LONG rất thơm và ngon. [illegible]

Các [illegible] nữa bằng [illegible]

DÔNG-PHÁP THÒI-SỰ

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10 f.
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10 [illegible]
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de Chine)	10 [illegible]
Hongkong et Shanghai	[illegible]
Chartered Bank	10 75

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn và sai bao nữa.

Lúa Vĩnh-long	5	05	101	5	8	15
Lúa Gò-công	5	35	—	5		45
Lúa Bái-xâu	5	25	—	5		35
Lúa Bảo-lâm	5	35	—	5		45
Lúa Cao-man (trắng)	5	00	—	5		10
Lúa Cao-man (đỏ)	4	85	—	4		95
Gia Hương lý	5	25	—	5		35

BẮN SÚNG LẠU

Saigon. — Không biết tại lầm sao mà tên Võ văn Xuân (Bảcky) bồi dưới chiếc tàu Yangtsé có tới 18 cây súng sau hiệu Avion. Hỏi có súng rồi không có tiền nên cũng bướm phải kiếm người bán bớt lấy tiền mua đạn.

Số sau lại rủ qua chung khuân kẻ cắp gặp ba gia cũng lạ. Tên Xuân rảo khắp châu thành gặp một người kia xưng mình là điền chủ ở Longxuyên bằng lòng mua mỗi khẩu súng là 40 $. Xuân tin rằng thiệt, bèn khấp khởi mừng vì nếu bán trọn 18 cây súng này thì được 720 $.

Bởi vậy nên tên Xuân trao cho người ấy một cây mà đem về coi thử. Tên điền-chủ giả do vốn là một tên lính mật-thám thiệt mà Xuân lầm to khó gỡ. Tên ấy trông được mới nảy lòng mưng chi xét nên lật đật về báo tin cho ông cò Phaure ở bót quận thứ nhất hay.

Ông liền xuống xét dưới tàu Yangtsé mình thư bắt rồi đây nhưng không gặp thêm súng lậu ấy. Bắt Võ văn Xuân mà tra, nó chối rau. Thời may vì cái tàu đi tìm xét một ăn nửa mặt sự cang, quả gặp 18 khẩu súng ấm sắp lớp trong cái thùng giấu trong kẹt. Tên Xuân liền bị giải lên Tòa để chờ ngày luận tội.

Dạy học danh may, mỗi tháng 8 $ 00 (tám đồng). Học ít nửa là ba tháng. Trường không có lãnh học trò ở trong, mà có thể gởi nơi nào tiện, cứ mỗi tháng tiền cơm 10 $ 00. Tiền trường phải đóng trước. Nhưng học sanh đã học đặng ba tháng, thì chủ trường lo kiếm chỗ làm việc giúm.

COURS DE DACTYLOGRAPHIE — *En face gare Dakao* — *10, Rue Martin des Pallières* — SAIGON

Chúng tôi có lãnh chép giấy tờ bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương-gia. Làm mau, giá rẻ.

Xin do nơi:

M. Nguyễn-văn-Mùi

THI-THƠ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

N° 45 rue Sabourdin Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyễn tiệm này trước của *Nguyễn-văn-Giáo*, ai của phải [illegible] rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm [illegible] nghiệp cũng làm đồ nữ-trang thơ [illegible] tiệm thơ, những là: trâm, chuyền [illegible] bông tai, nhẫn áo, vàng đài [illegible] nghiệp cũng chẳng ham; vì vậy cho nên nay còn bơ bơ ngành phiêu linh ra đến nỗi.

Nhờ quí [illegible] muốn dùng [illegible] viết thư [illegible] tôi cũng [illegible] NGUYỄN VĂN THƠM

[illegible]

BÁN THUỐC MÊ

Có một tên lính mật-thám kia bay tháng M. Alexandre Dumas (?) 50 tuổi, thương-tá, và M. Turcan Charles 25 tuổi, thợ máy không sở làm, đồng ngụ tại nhà hàng Terminus bên Khánh-hội, có lén bán thuốc mê. Tên lính kia liền giả dạng người đến mua, hai tên nọ bàn bạc đến ngày thứ bảy sẽ trao thuốc.

Lính ta về báo tin cho ông cò Massei ở bót nhì hay, kế ông được lịnh quan Biện-lý sai đi tìm bắt vụ ấy! Ông bèn hiệp với ông cò Lanloo và tên lính mật thám nọ đồng đến tại phòng tên Turcan thì gặp đủ cao vật liệu để chế thuốc mê, và qua phòng M. Dumas thì thấy có một cây súng sáu, bí, dao nhọn và búa.

Ông Cò liền bắt cả hai cậu giải lên Tòa rồi cũng giam lại khám-đường để chờ ngày luận tội vậy.

LỢN CHẲNG NÊN THÂN

Longđiền. — Ở các nước văn-minh người ta đang tính xin nhà-nước cấm nhặc chẳng cho bọn lầu xanh rước khách nữa. Thế mà nước mình lại còn có kẻ lòn chẳng nên thân đi nỡ ông dụ dỗ gái tơ vào vòng ong bướm mới tiệt đáng ghét.

Như thiếu Nguyễn thị M. 31 tuổi, ở đường Huranton ra đường Frères Guillerault mới bị nằm óc giải lên Tòa về tội thiếu dụ dỗ cô Nguyễn thị D. 17 tuổi, cũng ở đường ấy, mở cửa vườn xuân, rước đưa Tống Ngọc.

Ai nghe được việc nầy cũng đều nói: *tuổi đang kiếp lớn* vì những quân loạn bạn mà người mà ăn nào biết chi là phong đồi tục lại?

ĐUA XE MÁY BỊ XE HƠI

Aniac. — Hôm chúa-nhựt rồi đây lối 6 giờ rưỡi, bọn đua xe máy chạy tới Aniac xảy có cái xe hơi số C. 4349 của M. Ng. văn Mùa có tên sốp pơ Ng. văn Qui cầm tay banh ở dưới Mytho chạy lên đụng nhằm tên Huỳnh văn Nhung, bởi lăng tông của nhà báo Impartial bờ lăng tê cũng nặng.

Hiện nay Nhung đang dưỡng bịnh tại nhà thương có nói rằng không thêm thưa chủ xe hơi, chỉ tức rằng bị sự rủi ro làm lỡ cuộc đua mất giành giải nhứt!

THƯƠNG ANH VÌ CHỨT XIÊU TÌNH

Mytho. — Hôm 17 Février rồi đây, cô Trần thị Ân theo mẹ mà lên Saigon. Vừa tới nơi cô nói gạt mẹ rằng đi thăm một người cùng em bạn, rồi lén vô Chợlớn mướn một cái xe hơi đi xuống nhà Đặng thị Hiền, là người ở với cô hồi trước, dưới Tânan.

Xuống tới nhà Thị Hiền cô dòm thấy nhà nghèo mà cô thằng chàu trai lịch sự quá. Cô muốn, thằng nọ cũng không từ, hai đàng mới bày ra cuộc trăng tình gió nghĩa. Nhưng ở đây sợ lính thung dường, hai đứa mới dắc qua Vinhlong mà trốn. Ai dè vừa đến nơi liền bị bắt, xét trong mình cô ta mới hay nỗi trốn đi ăn cắp tới 9 $ mà nay xét túi chỉ còn cô 240 $. Ay là

Thương anh vì chút xiêu tình.
Rồi ra bị bắt tới nơi mình mới ân.

BÀ THỦY RƯỚC KHÁCH KIỀU-CƯ

Thường năm nào ở tại vàm sông Mytho cũng có chết trôi, chết hụt, mỗi năm biết là mấy mạng người, chẳng lớn thì nhỏ, bất hạng Annam cùng khách-trú, nghiệp chết trôi ấy không phương thế chi mà trừ cho dứt tuyệt.

Như mới đây, tối bữa 20 Février có tên Lý Hòa 26 tuổi, khách nước hạ, làm công bán banh mì là cho tiệm Thành-Thái ở tại đường Général Galliéni, chẳng biết buồn vì phận cơ bần, vận số lao đao, hoặc là sự rối ro xảy đến, khiến phần phải chết vô nghiệp đó nên khách ta ôm áo quần xuống tại cầu trước cửa tiệm mà tắm, nhưng chẳng thấy lên, chủ trông đa mồn hơi hốt sức, là vì giờ cũng đã khuya, đặng đóng cửa tiệm, nên đi ra kêu Hòa om sòm cũng bặt tin, chừng trở lời đẹp nhằm đống áo quần thì mới hay rằng khách ta đã bui thùng xáng. Lập tức chạy báo cho sở tuần thành hay đặng làm án kết. (Chắc bà Thủy cho người chực vớt rước khách ta về hầu dỗ chẳng tốn giờ cái. Nhưng khách ta quen thói dương gian, xuống dưới gian tham sao đó, hoặc là chỗ xất phạm, nên mới xuống hồi 9 giờ tối, qua 8 giờ sáng Bà dùi xác về trôi nổi lên bều trên mặt nước.

Khi vớt lên sở tuần thành kiểm soát trong mình chẳng có giấy tờ, cũng vật chi nên cho chôn lúc đó.

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

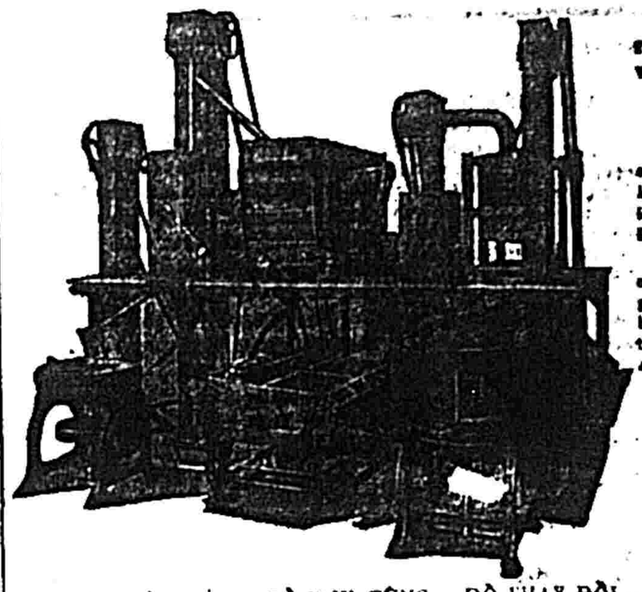

THƯỢNG HẠNG VÀ VIỆC BÁN MÁY XAY LÚA GẠO

Đã rập hơn [illegible] cái nhà máy bán 10 tấn cho đến 100 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về cự lần gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự tốn kém chạy tốt của máy móc.

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRẬN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỒI SÔ-DE V. V GIÁ PHẢI CHẲNG

NHÃN CON-BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ

"Rivesaltes"

VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng

"Courtalet"

VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãy nhìn cho đặng nhãn « CON-BEO » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bồn-hàng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

F. MARTY

118, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur

Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie

Velours et Soieries pour robes

Soie d'Alger pour broder

Tissus et rideaux pour ameublement

Services de table en blanc et couleur

Serviettes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

Hạ-giá

Nhơn dịp xe máy bền Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu *ĐẠI ÍCH* 375 rue des Marins Chợlớn, định hạ giá xe máy hiệu *Malbrough* hay là *Talbot* còn 42 $ 50. Xe hiệu nầy rất xinh đẹp mà lại chắc chắng nữa. Có bảo kiết trong một năm.

Muốn mua xin gởi mãn đa 42 $ 50 hay để gởi cách lãnh hóa giao ngân cũng được.

Những vị ở xa nên viết thơ hỏi cuốn mục lục xe máy và các thứ đèn thắp bằng dầu lửa hay là dầu sần.

TRỒNG RĂNG

QUAN LƯƠNG Y CUNAUD

ở đường Chasseloup-Laubat

số nhà 15

Trồng răng một cách rất êm ái.

[illegible] sạch và răng vàng

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay; Bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có việc đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh tây, hoặc nắm ba hộp bánh nguyên, trước cúng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng tổ cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giùm cho cộng nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Cô trú bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M. Nguyễn khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THÂN

Propriétaire de la Fabrique de Biscuits-Quốc-Nữ

15 Rue Lagrandière

Saigon

SONG-MỸ KỲ-DUIÊN

(Tiếp theo)

Tô ra đứng chỗ ấy một hồi lâu, thì trước sau nào thấy bóng người, trong lòng buồn dượi. Thầm nghĩ: Không lẽ chàng nầy lỗi ước cùng ta ... phòng có sự gì trở ngại chăng?

Vừa ngẫm nghĩ, bỗng nghe trong nhà có tiếng giầy lạch cạch, thì đã thấy Mộng-Lê ra ngay. Mộng-Lê vừa bước vừa cười rằng: Tô huynh thật là người không phụ ước: Hai bên vui cười chuyện vãn một hồi. Mộng-Lê nói: Tiểu-đệ mừng gặp Tô huynh muốn nói một điều, song tiểu-đệ ngại rằng lúc mới sơ giao mà đã đem lời cùng kể, e không đáng chăng?

Tô đáp: Dầu rằng mới gặp mà tình đã thân, thời nào có ngại gì.

Mộng-Lê nói: Tô huynh cho phép tiểu-đệ mới dám bày lời. Vậy chớ Tô huynh ngày nay vào Kinh-trung về việc gì, chẳng hay vì danh hay vì lợi? Vả lại sự đi đó còn hướm-bộ lại được không?

Tô đáp: Tiểu đệ đi đây, chẳng phải vì danh, mà cũng không vì lợi; chỉ vì cái tình mà thôi, vì tình mà đi, thời không lỗ gì hướm được.

Mộng-Lê lại hỏi: Tiểu-đệ xem tôn huynh còn thanh xuân, lẽ hai bác còn sức khỏe, tưởng khi đã định bề gia thất cho tôn huynh rồi thì phải?

Tô hữu-Bạch nói: Tiểu-đệ chẳng may song thân sớm mất, còn đương quạnh quẽ một mình, chưa tính lẽ bóc thăm.

Mộng-Lê tiếp: Xem bộ tôn-huynh tài cao danh tốt: diện mạo lại khôi ngô, lẽ thiếu gì nơi chọn bậc đông sang, cớ gì mà phải chịu nỗi phong trần, cái thân bồn hiền như vậy.

Tô nói: Nhơn huynh chưa rõ, nếu tiểu-đệ, lòng ham phú quí, thì đã có một trợ hồi nào; song trời phú tánh cho tiểu-đệ là con người sĩ-tưởng: tưởng rằng, con người sanh có ngũ-luân (năm đấng) vua tôi, cha mẹ, anh em, bằu bạn, vợ chồng. Ngày nay tiểu-đệ, cha mẹ mất sớm, anh em không có, còn vua tôi cùng bậu bạn là sự may mà gặp tình-cờ; chỉ có một sự vợ chồng là nghĩa ở đời mà lại mất thiết. Nên tiểu-đệ có lừa có lọc, hết sức kiếm tìm, mong sao gặp đặng một giai-nhơn, có sắc có tài, khi ấy mới vừa lòng sở nguyện; tiểu-đệ mà không được, thà chịu cô-quả một thân [illegible] nơi cửa lầu [illegible] cao, mà không đổi ngẫu được [illegible] tiểu-đệ cũng chẳng ham; vì vậy cho nên nay còn bơ bơ ngành phiêu linh ra đến nỗi.

Mộng-Lê nghe nói; chúp miệng than rằng: Lời tôn huynh nói đó, cũng đủ cho những người tài sắc thế-gian sanh lòng cảm động, huống nữa là phần em. Em thầm tiếc cho những người giai-nhơn tuyệt sắc trong thiên-hạ, thường bị quyền chuyên chế của mẹ cha, hay là mắt lứa phải tay mai chước, nên không gặp đặng một người danh sĩ phong lưu, luôn chịu đeo sầu ngậm tủi trong chốn thâm khuê, trọn đời mai một.

Tô nói: Lẽ nghĩa là chế kẻ thường-tình, bằng dùng bực tài-tử giai-nhơn, thời đâu có nỗi.

Mộng-Lê nói: Thế thì tôn-huynh lúc nầy đi đây, không phải vì danh lợi mà là vì tình, thì là tôn huynh mong kiếm tìm cho được một người như ý đó chăng?

Tô ngẫm nghĩ liền nói: Nay Lư huynh soi thấu tâm sự, thời tiểu-đệ nào có giấu chi. Tiểu-đệ đi đây, số là mong tìm một vị Hàn Lâm, đặng nhờ người giúp lời mai chước, nhưng mà ngày nay kỳ thi Hương sắp tới, sợ e người phải sung chức khảo quan mà tiểu-đệ không gặp được chàng. Bấy giờ tiểu-đệ phải hôn-ba đi gấp thì hoặc may đến kinh còn trông gặp được.

Mộng-Lê nói: tôn huynh mà đã có công như vậy, tưởng là chọn được một giai nhơn tuyệt thế rồi đây song chẳng hay là con gái nhà ai, xin tôn huynh cho biết?

Tô nói: Cùng một người con nhà thế phiệt ở Giang-nam mới ra nhơn huynh chưa chắc biết được, cũng không nên [illegible]

Mộng-Lê [illegible] biết được [illegible] nói.

Tô nói: Tiểu-đệ [illegible] Và là con gái Bạch [illegible] là Hồng-Ngọc, quốc-sắc đã vô song, mà văn tài cũng ít ai vì được, như bằng tiểu-đệ đây vẫn còn kém xa; chưt là nàng lại có tánh liêu-tài, xưa nay không nữ lưu nào sánh kịp. Vì vậy nên tiểu-đệ đêm ngày cạnh-cạnh tấc lòng mà không quên được, tiểu-đệ đã tự nguyện rằng, nếu kiếp nầy không gặp được nàng thì tiểu-đệ cũng đành không lấy vợ.

Mộng-Lê nghe dứt, biết rõ rằng con nhà cậu mình, song chỉ ngồi im, rồi nói rằng: Có người tài sắc như vậy, bên gì tôn huynh mới để ý, mà trọng mông cũng đang. Song tiểu-đệ thiết nghĩ rằng: Thiên hạ còn thiếu gì bậc quốc sắc tài hoa, phòng chừng lại có một người như nàng vậy nữa, thời tôn huynh mới nghĩ làm sao?

Tô nói: Nếu thế-gian lại có một [illegible] như thế nữa, thời tiểu-đệ cũng [illegible] tôn huynh tâm quyến-luyến như thế, chớ biết làm sao. Song nói thời nói vậy, [illegible] tiểu-đệ đã nhứt-định vào chỗ [illegible] dầu có thác cũng cam tấm.

(Sau sẽ tiếp theo)

CÔNG-PHÁP THÔI-HÀO

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy :
NHI-THIÊN-DƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 638

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN RẤT CÔNG HIỆU NHƯ SAU ĐÂY

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN HOÀN

● (*Thuốc hoàn bổ-thận có danh*)

Dám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mang dùng thuốc nầy mà bổ tinh thần thì mới đặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-dường cô công Lương-y VI-TÊ SANH, gần hết lòng mọi chế ra thứ thuốc « SÂM NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN » nầy, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mật mạy, khoẻ hòa tuy vị, bổ khí sung thân, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di tinh, tinh hết lẫm dễ, mỏi hồi lo lắng, hoặc hạ nguyên suy nhược, thận kém cơ tổng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỗi gối đau lưng.

Hễ mà chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng đặng thuốc nầy thì [illegible] mà được mau [illegible] sung [illegible] tinh thần [illegible]

Thuốc Trần-[illegible] nầy mà dùng [illegible] chứng bao thì [illegible] nầy, [illegible] phương thuốc [illegible] thương [illegible] thuốc cao bổ sập.

Chi [illegible]

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai hườn, sớm mai thức dậy uống một hườn, chiều trước khi đi ngủ uống một hườn : hãy dùng nước muối mặn mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 hườn giá là ..... 0$60
Hộp cây mua 6 hoàn giá là 1 00

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống, nên hễ khi hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng mỏi tái, hoặc sanh phu thũng ma khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn dường chẳng nại gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bổn Trung-Quốc, mà lấy đem về, rồi hiệp với thuốc ba bổ Trần-Qui mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ THIÊN CAO, thiết là tư âm bổ huyết [illegible] nghiệm.

[illegible] mỗi hộp 12 khoa [illegible] trang [illegible]

[illegible] hoàn bổ, thân [illegible] tinh [illegible] thất đều [illegible] thương tổn [illegible]

CÁCH DÙNG

Lấy một trái thuốc nầy hòa với 1 trái trứng trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức mạnh [illegible] nên dùng thuốc nầy mà đãi khách hoặc đem mà tặng cho bậc tôn trưởng thì quí biết dường bao.

Giá mỗi thố là ..... 0 $ 80

TRẦN CHÂU PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sáy, gái quá mà phải sẩy thai ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho nhương thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam phụ lão-ấu hễ dùng nó [illegible] mà thoa, [illegible] nhương, thì [illegible] những mụ ho, nhơ tanh, nó lại làm cho cả mình dăng sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG : Mỗi khi tắm rửa sạch sẽ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cả mình.

Mỗi hộp giá là ..... 0 $ 35

VI TÊ SANH CHẾ TRẦN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà chế vị Trần Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, cho nên chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm mà mặng quá thì hay khắc [illegible] con [illegible] cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn dường Ông Y-Học-Sĩ Vi Tê-Sanh [illegible] theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-bì cũ cho được 20 năm trước hết phải lấy hoạt-sơn phục linh, kiết-cánh, cảng-ngạc, nguyên-sâm, bán hạ, cam-thảo, và ô-mai nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi con phải dùng nước gừng, Thanh-lam và lá Bạc-hà, tẩm cùng tam sơ ; rồi lại còn dùng những Huyết-kỳ-Sâm, xuyên bối, Thi-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có lẫm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng ; được phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngủ vị đều đủ, lủ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một tối lâu rồi mới nghe có mùi ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm [illegible] mặng phổi, giải khát [illegible]

Đơn ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng [illegible] mới biết cách chế Trần-bì của nhà Dường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chi, hễ dùng nó thường thì càng bổ lắm.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu [illegible] Nhi-thiên đường [illegible] Bảm đồ giả.

Mỗi [illegible] ..... 0 $ 12
Mỗi [illegible] 1 20

TỨC VỊ BÌNH HOÀN-HƯỜN

Thứ thuốc hoàn [illegible] nó làm cho [illegible] chẳng lạnh chẳng nóng [illegible] trung hòa.

Trị [illegible] chứng bịnh như là : [illegible] khó khăn, đau lưng [illegible] hao tổn, bịnh yếu ốm gầy [illegible] hoặc hay rỉnh mũi hôi hơi khan tắc tiếng xây xẩm mặt mày [illegible] bào tợt, lưỡi khô cổ gắt, [illegible] huyết kém hao, đêm ngủ đi tinh, [illegible] huyết [illegible] nhựt, hoặc [illegible] thận hư, nhứt nhứt thấy đều [illegible]

Thuốc hoàn [illegible] tư nhuận tinh huyết, [illegible] của nó không kể cho hết được.

Mỗi hoàn [illegible] chẳng bổn chi nóng với [illegible] mặng mằng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiến-tỷ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kỉ củ cải trắng và đồ lạnh, lập ngưng trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là ..... 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị Thiên Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÂN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho dơ rủi ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương áo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhặm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc [illegible] mộng, [illegible] nhân hoàn thấy đều [illegible]

[illegible] Mỗi [illegible] nhỏ vào [illegible] mắt [illegible] nước [illegible]

Mỗi [illegible]

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI
THIẾP BẰNG DẦU LỬA

Đèn treo đa đăng, đèn [illegible]
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
[illegible], đường d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cáo [illegible] quân-tử, cáo giới đồng bào đặng rõ : mấy lâu công nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, trọng nghĩa thân giao, nên mấy nhà khách sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững. Ba thầy đều thối trong thương trường, thiết là chẳng tôn hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tánh quyền thực càng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên sở phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi hết đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách sạng của chúng tôi hiện là :

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23.

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105.

3° Nam-Hồng-Thăng Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm cộng rất sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng bao cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khánh-hoa, chúng tôi cố gắt tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-Ký, M.-Hiệp

Phố Saigon đâu có mắc

Cứ xẩn-bẩn ở phố khách hoài, rồi kiếm trên sao phố mắc. Kìa kìa ! Tại đường *Frère Louis* người Annam mới tạo thành một giải vựa phố vừa nhà, lót toàn bằng gạch bông rất nên tráng-lệ. Đủ nước cả đèn mà rẻ rề ! Nhà lầu cho mượn mỗi tháng 80$00 ; phố mỗi tháng từ 8$00, 12$00 cho đến 35$00 thôi.

Đồng-bang ta thoản muốn ở được chốn thanh-tịnh và sạch sẽ, giúp nhau lẫn mới lợi quyền, xin hãy đo nơi :

Số nhà 345 đường *Frère Louis* và số nhà 95 đường *Lagrandière* mà thương-nghị, chúng tôi hết lòng hoan-nghinh và cảm tạ.

Epicerie & Mercerie
NGUYỄN-VĂN-BẢU
129, Rue d'Espagne, 129 — Saigon
BÁN SỈ BÁN LẺ

LỜI RAO CẦN YẾU

Tiệm tôi mới tiếp đặng « Mực Đen » (*Encre Noire Ferrée*) và « Mực Tím » (*Encre Violette*) nhãn hiệu « Con Bướm-Đỏ » là Mực tốt nhứt bên xứ Pháp-Quốc gởi qua, chẳng phải như mấy thứ bán sua nay đâu. Mực nầy đựng ve tròn trên nắp ve có dán giấy hồng đề xâm, mới là Mực của tiệm tôi. Nếu quí tôn có cần dùng Mực hoặc đen hoặc tím, thì hãy nhìn nhãn « Con Bướm Đỏ » và ve tròn mới là Mực tốt, kẻo lầm [illegible] mà tiền mất mà dùng không [illegible] mua thì hãy viết thơ cho tôi hay, tôi sẽ tính giá cả.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ giấy vị, nào bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Kẹo đắc, Bơ, Đồi-bao mới, đồ hộp trái cây, Ca-phê, Đường cát trắng Cà-mau, Savon thơm, Savon Cadum Savon Marseille, Savon [illegible] Ngưu, dầu Essence de Menthe Huy-sắt, Giấy Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ bọc trẻ đùng, Rượu chát đỏ, Rượu chát trắng, Rượu Cô-nhắc (*Cognac*) Rượu Champagne Rượu [illegible] Rượu [illegible] Rượu khai vị, [illegible] đồ đồng trong đàm tiếc và nhiều thứ nữa [illegible] cho hết ?

Bạn [illegible] các [illegible] nào [illegible] mua

NGUYỄN-VĂN-BẢU,
kính rao.

H. DELPEYRE
Khi trước là Hãng [illegible]
Số nhà 33 [illegible] 35, [illegible]
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

TRẦN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY
ROTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế máy thứ kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa xe máy, đồ đánh trái láng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi thì vui lòng tiếp đãi.

Trần Long, *Cẩn bạch*

Hiệp Thành
Boulevard de la Somme n° 88
SAIGON

Là 1 nhà đóng giày tây và giày Annam đủ kiểu rất kỹ càng. Xin quí ông quí thầy dời gót đến tiệm tôi một lần thì rõ.

Thì tôi lấy làm cảm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn :
TRƯƠNG-VĂN SẤU

Duy-Xuân ẩn quán
Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiếp tang thiếp mời đám cưới v.. v..

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ẩn quán,
kính mời.

Nhà buôn Vinh-xuân-Long

Tại Bà Chiểu làng *Thạnh-mỹ An* (*Gialinh*) ở tại con đường vòng Bà Chiểu qua Thị Nghè. Tiệm nầy mới lập vốn của người Annam hiệu *Vinh xuân-Long*, bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ cây, *dầu, sao, gỗ, than-lao, tấp*, vân vân hoặc chưa cưa hay là cưa rồi, thỏ thích người dùng.

Tại đây cũng có bán *đá tàn, đá miếng, dầu con rái, và chai* để xẩm hay là trét ghe. Các món kể trên đây gốc ở Tâyninh đem xuống.

Giá thiệt rẻ, chớ tới chỗ.

NGUYỄN-VĂN-THỌ
Marchand de bois

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro môn bài 99 và 101
(Bát-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại cuốc chẳng, có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt dễ thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bất kể xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cời, chuông đạp hai tiền, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cũng xin quí khách có dịp đến Đất Hộ xin chớ lại tiệm tôi một khi, trước coi cây [illegible] của tôi làm, sau có cần dùng xin chỉ dạ thiếu mua giúp làm ngôi, thì tôi rất cảm ơn hà cớ. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm mua chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Pont Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước la ville — SAIGON

Kính trình quí ông, quí bà đặng rõ : bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng [illegible] kiểu, lư chơn, lư mẫu tra, chân đèn, [illegible] bình cắm bông và chậu trồng kiểu vân vân.

Đồ cẩn ngà, đồ chạm làm bằng cây gỗ mà trước [illegible] cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để sách, các thứ liễn cẩn giấy và vân, bình phương, tượng bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Saloon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 trăng kỷ và 6 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và 6 ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu : Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chương trong nhà làm rất tinh vi và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon, xin mời các ngày quí bộ lại coi. Như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cẩn.
PHƯƠNG-VĂN-XUÂN

Trần-quang-Xuân
158, Rue d'Espagne
TẠI CHỢ MỚI SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ.
Đồ chơm đồ thờ.
Đồng hồ đồ kiểu, đồng hồ thường.
Giày dép Bắc-kỳ.
Giấy Thonet thiệt.
Đồ nữ, mền bông.
Xe [illegible] và đồ phụ tùng.
Đồ tạp hóa, vân vân....

GIÁ NHẸ.

FABRIQUE DE CASQUE
FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE
sur
MÉTAUX
et
MARBRE

TRẦN-DUY-BÍNH
89 đường Guynemer (đường d'Adran)
SAIGON

TIỆM
LÀM N[illegible]
ĐỦ [illegible]
Bán sỉ
và bán lẻ
Khắc các [illegible] con [illegible] bằng đồng, và bằng [illegible]

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Vienot số [illegible]
HUỲNH-VĂN-NHƯNG kể-gượp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, [illegible] mà lại khéo, lại có làm ở ăn trái cây [illegible] kẽn (Nickelé) qui khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ [illegible] tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mới lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, cẩn bạch.

MỘT DỊP ÍT CÓ
Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu *Ford* còn tinh tảo, quí vị muốn mua xin đến nơi :

Hãng xe hơi ông GAY đường Lagrandière Saigon.

Imp. du Temple-Thiên-Hậu 71, rue [illegible]

Thang [illegible]

Le Gérant : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH